

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Соня Карабельова

по конкурса за „доцент“ по професионално направление
3.2 Психология (Психология на развитието в детска и юношеска възраст),
за нуждите на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, област на висше
образование 3. Социални, стопански и правни науки и национална сигурност, обявен в
ДВ, бр. 24 от 17.03.2023 г. за нуждите на катедра „Обща, експериментална, развитийна
и здравна психология“ на СУ „Св. Климент Охридски“

Основание за изготвяне на становището: заповед РД 38-178 / 21.4.2023г. на
Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

В конкурса участва един кандидат: гл. ас. д-р Светлина Георгиева Колева от СУ
„Св. Климент Охридски“

Светлина Колева завършва с отличен успех специалност „Психология“ към СУ
„Св. Кл. Охридски“ през 2004 г. и придобива степента „бакалавър“. През 2006 г.
завършва също с отличен успех и магистърската програма по Детско-юношеска
психология (диагностика и консултиране) към СУ „Св. Климент Охридски“ и придобива
степента „магистър“. В периода 2015-2018 г. С. Колева е редовен докторант към
катедрата по Обща, генетична и експериментална психология, Философски факултет на
Софийския университет „Св. Климент Охридски“. През 2018 г. защитава успешно
дисертация на тема: „Триархичен модел на психопатни личностни черти в юношеска
възраст“ и придобива образователната и научна степен „доктор“ по професионално
направление 3.2 Психология.

Допълнително от 2005 до 2014 г. С. Колева се обучава по психодрама към „Фондация Психотерапия 2000“ и постепенно придобива квалификацията психодрама-асистент и психодрама-терапевт.

От 2014 г. С. Колева е хоноруван асистент към катедрата по Обща психология на ФФ, СУ „Св. Кл. Охридски“. След успешно издържан конкурс през 2016 г. тя постъпва като редовен асистент, а от 2018 г. е главен асистент по психология на развитието в детска и юношеска възраст, където понастоящем работи. От представената справка за трудовия стаж на кандидатката е видно, че С. Колева има общо 9 години трудов стаж по специалността в Катедрата по Обща, експериментална, развитийна и здравна психология на Философски факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“.

Гл. ас. д-р Светлина Колева води семинарни занятия по: „Психология на развитието в детско-юношеска възраст“ в бакалавърската програма на специалност „Психология“; „Психология на развитието в детско-юношеска възраст“ в магистърската програма по „Детско-юношеска и училищна психология (диагностика и консултиране)“; „Детска психология и педагогика“ за бакалавърската програма „Медицинска сестра“ в Медицинския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Тя е титуляр (лекции и семинарни занятия) на дисциплината „Интимни взаимоотношения“ в магистърската програма „Обща психология на английски език“. От представената справка за натовареността на д-р Колева е видно, че дисциплините, които тя води, са изцяло по темата на конкурса. Д-р Колева има много високи положителни оценки от студентите.

От 2019 г. до момента гл. ас. д-р Светлина Колева е член на Факултетния съвет на ФФ към СУ „Св. Климент Охридски“. Също така тя активно участва в професионалните структури на психологическата гилдия в България. Светлина Колева е член на Дружеството на психолозите, както и на Етичната комисия на Дружеството. Членува и в Българската асоциация по психотерапия, като е член на Управителния съвет. От 2016 г. членува и в Дружество по детска неврология, психиатрия и психология на развитието.

2. ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД

За участието си в конкурса гл. ас. д-р Светлина Колева представя хабилитационен труд – монография: „Садистични наклонности в юношеска възраст. Част 1. Скали за оценка“. Трудът отговаря на всички изисквания за монография и **напълно съвпада с тематиката на обявения конкурс**. Това ми дава основание да направя извода, че **гл. ас.**

д-р С. Колева изпълнява изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” и по-конкретно на чл. 105, т. 3, според който кандидатите трябва да „са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания в областта на конкурса или доказателства за съответни на тях художественотворчески постижения в областта на изкуствата, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИНИМАЛНИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“.

Гл. ас. д-р Светлина Колева представя справка със съответен доказателствен материал. От справката става ясно, че д-р С. Колева *изпълнява минималните национални изисквания* съгласно с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (изменение и допълнение ДВ бр. 15 от 19.02.2019 г., таблица 1, Област 3. Социални, стопански и правни науки, 3.2. Психология). По конкретно: за група А, Б и В, съответно показател 1, показател 2 и показател 3 тя има необходимите 150 точки, тъй като притежава степента „доктор“, която носи 50 т., а също така представя хабилитационен труд, който носи 100 т. (монографията е съвместна с проф. Пламен Калчев, но е представен разделителен протокол, с което се потвърждава изпълнението на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му).

Група Г (П4 до П10) от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ поставя изискване за публикациите за доцент, според което кандидатът трябва да има най-малко 200 точки. Въз основа на представената справка от д-р С. Колева нейните публикации носят 222,14 т. Също така според същия Правилник, кандидатът за доцент трябва да има и 50 т. от цитирания. Справката за цитиранията, представена от гл. ас. д-р Светлина Колева, показва цитирания, които се равняват на 70 т. Направена от мен проверка потвърждава представената от д-р С. Колева справка за цитиранията.

4. ПУБЛИКАЦИИ

Гл. ас. д-р С. Колева представя справка с научните трудове по темата конкурса, която показва следното: една монография по темата на конкурса в съавторство с представен разделителен протокол; публикувана книга на базата на защитен

дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“; 3 студии, 1 статия и 1 глава от колективна монография на английски език, публикувана от международно издателство „Рутлидж“.

Представените от кандидатката научни трудове не повтарят такива от предишни процедури за придобиване на научно звание и академична длъжност. В представените за конкурса научни трудове не е установено плагиатство.

5. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И НАУЧНИ ПРИНОСИ

Представените от гл. ас. д-р Светлина Колева научни публикации са изцяло в проблематиката на обявения конкурс. Основната монография „Садистични наклонности в юношеска възраст. Част 1. Скали за оценка“ акцентира върху методите за оценка. Задълбочено и критично в историко-хронологичен ред са представени теоретичните подходи за субклиничния или „всекидневния садизъм“, разглеждан като личностна характеристика. Основният фокус на монографията е свързан с адаптацията на пет самоописателни инструмента за оценка на садизма в юношеска възраст. Те се отнасят до садистично личностово разстройство, садистични наклонности, цялостна оценка на садистичните тенденции, оценка на садистичната личност и скала за садизъм. Също така е направена адаптация и на други скали и въпросници, които да допринесат за цялостното разбиране по отношение на характеристиките и проявленията на садистичните наклонности. Като цяло, в представените публикации се третираат основни въпроси, свързани с адаптирането и стандартизирането на въпросници и скали за диагностика на проблемни личностни черти в детска и юношеска възраст за българския социокултурен контекст. Монографията представлява полезен източник на знания за студенти, изследователи, практикуващи консултанти. Смятам, че представените публикации от д-р С. Колева са изцяло в проблематиката на обявения конкурс и по-конкретно отразяват идеи, свързани с проблематиката в областта на детско-юношеска психология. Публикациите показват, че С. Колева е извървяла път на успешно академично и общо културно развитие, че се е формирала като специалист в деликатна област на психологическото познание. Изградена е като човек и личност, притежава висока и интерперсонална интелигентност. Има способности за коректно сътрудничество с хората, отговорна и критична е към света и себе си.

Напълно приемам приносите на гл. ас. д-р С. Колева, които могат да бъдат допълнени и обобщени по следния начин.

1. Представените научни трудове характеризират д-р С. Колева като изследовател с подчертан интерес не само към теоретичните анализи, емпиричните изследвания, но и към практико-приложните аспекти на работата. Основният принос в тези публикации е свързан с обогатяване на теоретико-приложните и методологически аспекти на подходите за оценка на проблемните личностни черти в детска и юношеска възраст.
2. Обща характеристика на научните публикации е интерпретацията на идеите и понятията в три мета обекта на психологическото познание: теория, метод и експеримент в смисъла на практическо действие.
3. Всяка от публикациите е свързана с реално съществуващ значим обект или принцип на психологическата наука. Вграждането в изследователската дейност на непоклатимата взаимовръзка теория-метод-действие е важен признак за нейната методологическа грамотност.
4. Публикациите кореспондират достоверно както с научните постижения на психологията, така и с човешките практики на здравия разум.
5. Натрупаната фактология в множество изследвания рефлектира върху различни области на психологията на развитието в детска и юношеска възраст.

6. ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Гл. ас. д-р Светлина Колева има три задължителни курса в бакалавърската програма и магистърските програми на специалност „Психология“ на СУ „Св. Климент Охридски“. Всички тези дисциплини са в областта на обявения конкурс. Като преподавател д-р С. Колева е високо ценена не само от колегите си, но и от студентите, за които особено значими са практическите задачи, включени в съответните програми.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл. ас. д-р Светлина Георгиева Колева – отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ и на правилниците за неговото приложение както в страната, така и в СУ. Тя има необходимия опит и стаж в СУ „Св. Кл. Охридски“. Автор и титуляр е на част от

лекционните курсове, които са предмет на настоящия конкурс. Цялостното творчество на д-р С. Колева предлага обстоен, системен и задълбочен анализ на постиженията в сферата на детско-юношеската психология, пречупени през оригиналната интерпретация на авторката.

В резултат на високата оценка на научната и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Светлина Колева категорично подкрепям избирането ѝ за „доцент“ по професионално направление 3.2. Психология (Психология на развитието в детска и юношеска възраст) в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

14.08.2023 г.
гр. София

Член на научното жури:
(проф. д.пс.н. Соня Карабельова)